

Zorgstructuur Basisschool Op Weg

Inhoud

Inhoud	2
Visie op onderwijs	3
Organisatie van de zorgstructuur	4
Schoolse Zorgstructuur	5
Leerlingenzorg binnen de groep	5
Signalering en registratie.....	6
Het leerlingvolgsysteem	6
Het leerlingdossier	6
Toetsen.....	6
Protocol Leesproblemen en Dyslexie	7
Schoolse prestaties.....	7
Afwijkende doorstroom	7
De overgang naar het voortgezet onderwijs.....	7
Overleg	8
Afstemming Leerlingenzorg	8
Groepsbesprekingen	8
Individuele Leerlingbesprekingen (consultatie)	8
Oudergesprekken	9
Schema schoolse zorgstructuur individuele leerling.....	9
Bovenschoolse zorgstructuur	10
Bovenschoolse consultatie	10
Zorggroep	10
Schema bovenschoolse zorgstructuur individuele leerling	10
Regionale Zorgstructuur.....	11
Regionale contacten.....	12
Schoolmaatschappelijk werk (NIM)	12
GGD	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Sociaal Team.....	12

Visie op onderwijs

Wij willen met onze organisatie het maximale uit onze leerlingen halen. We willen kinderen zich laten ontwikkelen, waarbij we een beroep doen op zoveel mogelijk zelfstandigheid, zelfredzaamheid en zelfverantwoordelijkheid. Wij zien dat elk kind leert, niet alleen binnen zijn directe omgeving, maar vooral ook door zich te spiegelen aan zijn leeftijdgenoten.

Op weg biedt voor de ontwikkeling van onze kinderen een veilige en geborgen omgeving, waarin kinderen samen met respect voor elkaar aan de slag de kunnen.

Ons doel is dat al onze leerlingen met plezier naar school gaan en opgroeien tot kinderen met zelfvertrouwen en een positieve houding. Dit uit zich in respect voor de medemens en een open blik naar alles om zich heen. Zo ontwikkelen de kinderen de basisvaardigheden die nodig zijn om het vervolgonderwijs binnen te stappen.

Om deze visie in de praktijk te brengen hanteren wij de uitgangspunten van Ontwikkelings Gericht Onderwijs (afgekort OGO).

OGO richt zich op drie pijlers van waaruit kinderen zich verder kunnen ontwikkelen: zelfvertrouwen hebben, nieuwsgierig zijn en emotioneel vrij zijn. Als een kind deze drie pijlers bezit, staat de weg open voor verdere ontwikkeling. OGO richt zich in eerste instantie dan ook op de totale ontwikkeling van een kind.

Door activiteiten van kinderen te observeren en te registreren wordt de ontwikkeling van een kind in kaart gebracht en wordt duidelijk waar de onderwijsbehoeften liggen. De onderwijsbehoeften geven weer wat dat kind nodig heeft om zich in brede zin, of juist vakspecifiek verder te kunnen ontwikkelen. Daarbij de zone van naaste ontwikkeling als uitgangspunt genomen. Kinderen leren van anderen (kinderen en volwassenen) door te imiteren. Door activiteiten aan te bieden die wat ontwikkeling betreft net een stapje verder liggen dan waar een kind zich op dat moment bevindt, wordt een kind uitgedaagd en geprikkeld om hiermee aan de slag te gaan en krijgt het de kans zich verder te ontwikkelen. Deze zone van naaste ontwikkeling zien kinderen vaak bij andere kinderen, zij leren van en door elkaar. Vandaar dat bij spel- en samenwerkingsactiviteiten de voorkeur ernaar uit gaat om kinderen met verschillende ontwikkelingsniveaus op verschillende ontwikkelingsgebieden met elkaar te laten spelen en werken.

Organisatie van de zorgstructuur

De afgelopen jaren en ook op dit moment wordt er hard gewerkt om ervoor te zorgen dat de organisatie van de zorgstructuur past bij de hedendaagse ontwikkelingen en voldoet aan de eisen van de onderwijsinspectie.

Binnen deze zorgstructuur zijn een aantal niveaus te onderscheiden waarop gewerkt wordt. Als eerste hebben we te maken met de **Schoolse zorgstructuur**. Binnen de school zelf is er ook een drietal niveaus te onderscheiden waarop gewerkt wordt.

Hoe zorgen wij ervoor dat leerlingen de begeleiding krijgen die ze nodig hebben? (individueel niveau). Hoe zorgen wij ervoor dat de groepen binnen onze school zich goed ontwikkelen (groepsniveau). En hoe zorgen wij er als school voor dat wij onze kwaliteit bewaken? (schoolniveau).

Ten tweede zijn wij als school onderdeel van de Stichting Primair Onderwijs Condor. Binnen de stichting wordt onder andere beleid geformuleerd om ervoor te zorgen dat de deelnemende scholen bij blijven op het gebied van onderwijsvernieuwingen en dat deze voldoen aan de eisen van de onderwijsinspectie.

De **Bovenschoolse zorgstructuur** wordt gevormd door een Zorgdirecteur die leiding geeft aan de Zorggroep van Condor. Deze Zorggroep wordt gevormd door alle Intern Begeleiders van de verschillende scholen en een Orthopedagoog. Daarnaast is er een Zorgteam dat wordt gevormd door de Zorgdirecteur, de Orthopedagoog en de Bovenschoolse IB-er. De Bovenschoolse IB-er vormt de eerste link tussen het schoolse en bovenschoolse niveau. Daarnaast hebben wij te maken met de **Regionale zorgstructuur** van het Samenwerkingsverband waar wij onderdeel van zijn.

Schoolse Zorgstructuur

Op Basisschool Op Weg is de directeur eindverantwoordelijk voor de gang van zaken binnen de school, zo ook voor de leerlingenzorg. De coördinatie en de begeleiding van de leerlingenzorg ligt in handen van de intern begeleider (IB-er). De leerkracht draagt zorg voor de signalering, planning en uitvoering van de begeleiding van de leerlingen.

Leerlingenzorg binnen de groep

Om ervoor te zorgen dat alle leerlingen binnen een groep de begeleiding krijgen die zij nodig hebben, wordt er - net als op de overige Condorscholen – gewerkt volgens de principes van de 1-Zorgroute. Hierbij richten we ons op de volgende aspecten:

- Afstemming van het onderwijs op de onderwijsbehoeften van de leerlingen. De leerkracht werkt en denkt vanuit onderwijsbehoeften in plaats van het benoemen van tekorten of defecten die een kind heeft.
- Handelingsgericht werken en planmatig omgaan met verschillen in de onderwijsbehoeften tussen leerlingen. “Hoe kan ik mijn instructie, aanpak en begeleiding afstemmen op wat dit kind nodig heeft?”
- Vroegtijdig signaleren van leerlingen die extra aandacht nodig hebben (preventie) en waarvoor de leerkracht het “gewone” aanbod intensificeert en afstemt. En het *proactief* signaleren welke leerlingen de komende periode extra instructie en begeleiding nodig hebben. Ook leerlingen met een grote ontwikkelingsvoorsprong of met een eigen leerstijl hebben specifieke onderwijsbehoeften.
- Vastleggen van wat je aanbiedt en met welk resultaat in groepsoverzicht en groepsplan.
- Systematisch evalueren of de gestelde doelen bereikt zijn met reflectie op het eigen onderwijsaanbod en handelen.

De cyclus van HGW richt zich niet alleen op het zo vroeg mogelijk tijdstip signaleren van risicoleerlingen om zo onderwijsleerproblemen aan te pakken, maar vooral ook op het in kaart brengen van de onderwijsbehoeften van elk kind. Deze onderwijsbehoeften vormen dan het uitgangspunt voor het samenstellen van het onderwijsaanbod.

De onderwijsbehoeften worden geformuleerd door aan te geven wat een kind nodig heeft om de volgende stap in zijn ontwikkeling te kunnen zetten. Dit gebeurt in de vorm van een groepsoverzicht gericht op één leerontwikkeling (vak). Van hieruit worden leerdoelen en een bijbehorende passende aanpak geformuleerd in een zogenaamd groepsplan.

Signalering en registratie

Het leerlingvolgsysteem

Op onze school streven we naar een voor elke leerling zo passend mogelijk aanbod. Daarbij is het van groot belang dat we heel nauwkeurig vastleggen hoe de ontwikkeling van een leerling verloopt. We volgen de ontwikkeling van leerlingen om zo het ontwikkelingsproces te kunnen sturen. Daarom worden leerlingen regelmatig geobserveerd en getoetst.

Het leerlingvolgsysteem (Cito) maakt gebruik van toetsen. Daarbij geeft het ook richtlijnen, aanwijzingen en materialen om eventuele hiaten op te sporen. We volgen de toetskalender zoals cito die aangeeft.

De IB-er bewaakt de gang van zaken en verzamelt, via de leerkrachten, alle leerlinggegevens. Deze gegevens kunnen door de ouders bij de rapportgesprekken (en op aanvraag) worden ingezien.

Het leerlingdossier

In het (papieren en digitale) leerlingdossier worden de belangrijkste gegevens bewaard en in chronologische volgorde aangevuld. Het betreft hier verslagen van observaties die de leerkracht, de IB-er of een extern persoon heeft gemaakt en verslagen van gesprekken met ouders en/of externe instanties. Verder worden hierin de verslagen vanuit de kleutergroepen en de verschillende rapporten bewaard evenals eventuele onderzoeksgegevens. De toetsgegevens van de methodegebonden toetsen worden in de registratiesystemen van de methodes bewaard.

In het dossier is onder meer te zien hoe de leerling zich ontwikkelt. De leerlinggegevens worden regelmatig geanalyseerd, waarbij bekeken wordt hoe de ontwikkeling verloopt en of er extra aandacht nodig is voor het kind.

Van groot belang bij dossiervorming is dat alle betrokkenen zorgvuldig en nauwkeurig omgaan met deze gegevens. Ouders kunnen op verzoek inzage krijgen in het dossier van hun kind.

Toetsen

De school meet ieder jaar (soms meer keren per schooljaar) de vorderingen van de leerlingen. Op de eerste plaats gebeurt dat met de methodegebonden toetsen. Daarnaast hebben we methodeonafhankelijke toetsen die informatie verschaffen over het niveau van de kinderen, ook vergeleken met andere gegevens; dit zijn toetsen die het Cito (Centraal Instituut voor Toetsontwikkeling/ www.cito.nl) uitgeeft.

Op Op Weg gebruiken wij:

- taal voor kleuters
- rekenen voor kleuters
- DMT en AVI (leesvaardigheid)
- Spelling
- begrijpend lezen
- rekenen-wiskunde
- studievaardigheden
- de eindtoets (alleen in groep 8)

Naast deze toetsen hebben we de beschikking over diverse andere toetsen, die individueel kunnen worden afgenomen, zoals bv. de toetsen Fonemisch Bewustzijn van CPS, de Taaltoets Alle Kinderen, P.I.-dictee, DTLAS, Zuid-Vallei Begrijpend Lezen Remediëring en Zuid-Vallei Spelling remediëring.

Ook wordt SCOL ingezet. De SCOL – Sociale Competentie Observatielijst – is een scorelijst

per leerling die tweemaal per jaar wordt ingevuld: een keer rond de herfstvakantie en de tweede keer in het voorjaar. De LeerlingSCOL is een aanvullende module. De LeerlingSCOL is ontwikkeld omdat het van belang is te weten hoe leerlingen zelf denken over hun sociale competentie. Zo kan het oordeel van de leerkracht, gemeten met de SCOL, vergeleken worden met het resultaten van de LeerlingSCOL. De LeerlingSCOL is bedoeld voor bovenbouwleerlingen vanaf groep 6.

Protocol Leesproblemen en Dyslexie

Op het gebied van leesontwikkeling worden de toetsen en de verwerking van de gegevens gedaan volgens het Protocol Leesproblemen en Dyslexie van het Expertisecentrum Nederlands. Dit protocol helpt ons bij het constateren van mogelijke dyslexie bij kinderen.

De leerkrachten van groep 1 en 2 vullen in januari en juni de signaleringslijsten voor kleuters in die bij het Protocol Leesproblemen en Dyslexie van het Expertisecentrum Nederlands horen. Voor de oudste kleuters worden in januari en juni de bijbehorende toetsen afgenomen uit hetzelfde protocol.

In de groepen 3 tot en met 8 worden de de leestoetsen volgens de kalender van het protocol afgenomen. Dit betekent dat naast de reguliere metingen zogenaamde tussenmetingen voor zorgleerlingen plaatsvinden. De resultaten hiervan worden vertaald als onderwijsbehoeften in de groepsoverzichten en kunnen indien nodig leiden tot aanpassingen van doelen en aanpak in de groepsplannen.

Schoolse prestaties

We gebruiken de toetsen niet alleen om de ontwikkeling van de kinderen te volgen (en zonodig het onderwijs daarop aan te passen), maar ook om te kunnen meten of ons onderwijs met de door ons gekozen methoden voldoende vruchten afwerpt en daarna eventueel ons onderwijs te kunnen afstemmen op de constatering.

Zo wordt binnen het directie-ib overleg, maar ook teambreed aan de hand van trendanalyses bepaald of wij voldoende resultaat in leerontwikkeling behalen en waar eventuele verbeterpunten liggen. Deze verbeterpunten kunnen leiden tot een zogenaamd verbeterplan waarin we gerichte doelen neerzetten voor een periode van twee jaar.

Afwijkende doorstroom

Met betrekking tot afwijkende doorstroom (het overslaan van een groep, doubleren van een groep, het terugplaatsen van een leerling en de verlengde kleuterperiode), hebben we protocollen opgesteld. Hierin zijn de verschillende stappen beschreven die doorlopen moeten worden voordat een beslissing op één van genoemde gebieden gemaakt kan worden.

Deze protocollen zijn te vinden in de schoolgids.

De overgang naar het voortgezet onderwijs

In januari vindt er een gesprek plaats tussen de leerkracht, de ouders en het kind waarin het rapport alsmede het advies van de school besproken wordt.

Het leerling-dossier (inclusief leerlingvolgsysteem), de taak- werkhouding en de behaalde resultaten bepalen het advies dat de school geeft. De uitslag van de CITO eindtoets zal als controlemiddel gebruikt worden. (De Cito-toets wordt in april afgenomen, de uitslag wordt in mei verwacht).

Dit advies wordt aan de ouders én aan de uitgekozen school voor voortgezet onderwijs gegeven. Tevens melden wij, middels een onderwijskundig rapport, aan de nieuwe school of de ouders het eens zijn met het door de school gegeven advies.

Eind januari kunnen ouders en kinderen ook een onderwijs informatiemarkt bezoeken waar alle scholen voor het voortgezet onderwijs zich presenteren.

Medio februari houden alle scholen voor voortgezet onderwijs één of meerdere open dagen.

Met het schooladvies kunnen ouders hun kind vanaf de open dagen aanmelden bij een school voor voortgezet onderwijs.

Overleg

Om de leerlingzorg binnen schools in goede banen te leiden hanteren wij op Op Weg een vaste structuur van overlegmomenten, waarin het welbevinden en de leerontwikkeling van de leerlingen wordt besproken binnen het team en met ouders. Jaarlijks vinden minimaal onderstaande overlegmomenten plaats:

Directie-IB: 1x per 4 weken afstemming leerlingenzorg

IB-Leerkracht: 2 x per jaar groepsbespreking, 4 x per jaar Individuele Leerlingbespreking

Leerkrachten onderling: 2x per jaar intervisie, 2x per jaar zorgbespreking, 1 x per jaar overdrachtsgesprek.

Leerkrachten - Ouders: 2 x per jaar oudergesprek

Naast deze overlegmomenten worden schoolbrede plannen betreffende leerlingenzorg besproken en geëvalueerd binnen de team- en bouwvergaderingen die wekelijks plaatsvinden.

Afstemming Leerlingenzorg

Directie en Ib-er komen minimaal 1 per 4 weken samen om de lopende zaken vanuit de leerlingenzorg te bespreken.

Groepsbesprekingen

Groepsbesprekingen vinden 2 maal per schooljaar plaats tussen IB-er en leerkracht. In deze bespreking wordt de ontwikkeling van de totale groep besproken aan de hand van groepsplannen, onderwijsbehoeften, observaties en registraties. Er worden afspraken gemaakt op groepsniveau en indien nodig op individueel leerlingniveau.

Individuele Leerlingbesprekingen (consultatie)

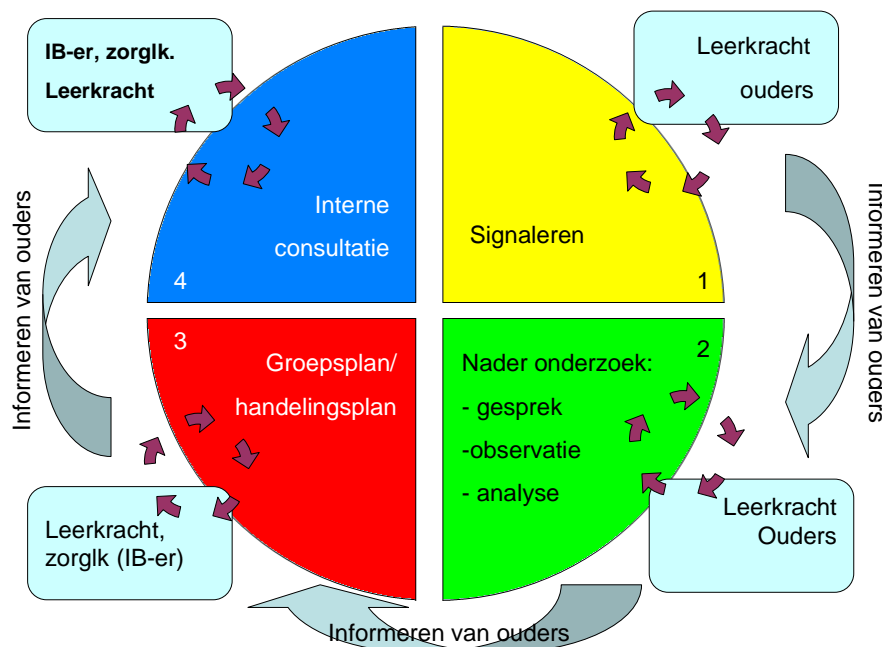
Deze besprekingen vinden minimaal 4 x per jaar plaats tussen Ib-er en leerkracht. In deze bespreking wordt een hulpvraag van de leerkracht betreffende de begeleiding van een specifieke leerling besproken. Er worden afspraken gemaakt over bijvoorbeeld de inhoudelijke begeleiding van een leerling, of over eventuele stappen die genomen moeten worden voor het inzetten van hulp van buitenaf (Bovenschools, Samenwerkingsverband, Extern).

Oudergesprekken

Alle leerlingen ontvangen 3x per jaar een rapportage. Na de eerste twee rapportages vinden rapportgesprekken plaats. Alle ouders worden uitgenodigd om het welbevinden en de leerontwikkeling van hun kind met de leerkracht te komen bespreken.

Naast deze reguliere gesprekken, vinden extra oudergesprekken plaats wanneer het welbevinden of de leerontwikkeling anders dan verwacht verloopt. In deze gevallen worden altijd vervolggesprekken gepland met een tussenliggende periode van ongeveer 6 weken. Uiteraard kunnen er ook oudergesprekken plaatsvinden op aanvraag door ouders. In onderstaand schema wordt duidelijk welke stappen worden doorlopen op het moment dat er zorg wordt gesignaleerd betreffende de ontwikkeling van een leerling.

Schema schoolse zorgstructuur individuele leerling

Uit bovenstaand schema wordt duidelijk dat ouders vanaf de eerste stap (signaleren) een belangrijke rol vervullen. Zowel leerkrachten als ouders kunnen signalen opvangen dat er iets niet goed verloopt in de ontwikkeling van een leerling. Op dat moment is het van belang dat leerkracht en ouders in gesprek gaan (2) om dit bespreken en afspraken te maken over verdere stappen, zoals een nadere observatie en analyse door leerkracht en/of ouders van het gesignaleerde. Als deze analyse is gemaakt en is besproken kan de leerkracht indien nodig aanpassingen doen in het onderwijsaanbod. Dit wordt vastgelegd in groeps- of eventueel individueel handlungsplan (3) en gecommuniceerd met ouders. Op het moment dat de leerkracht signaleert dat deze aanpassingen niet het gewenste effect hebben kan de leerkracht een hulpvraag indienen bij de IB-er (Individuele leerlingbespreking) (4). De Ib-er en leerkracht maken dan afspraken over eventuele verdere analyse of aanpassingen die gedaan moeten worden. Ook hiervan worden de ouders op de hoogte gebracht.

Bovenschoolse zorgstructuur

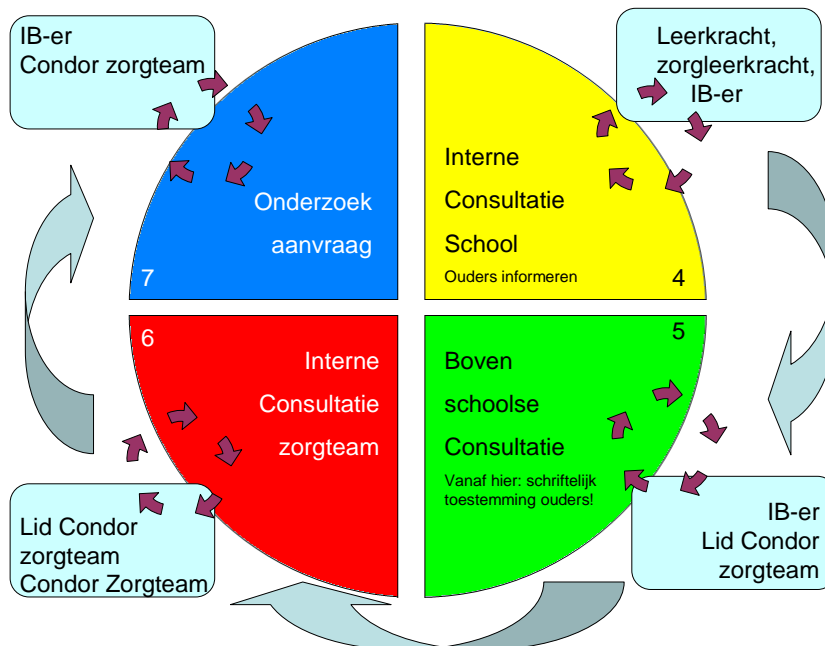
Bovenschoolse consultatie

Op het moment dat bovenstaande stappen niet het gewenste resultaat opleveren kan de IB-er Bovenschoolse hulp inschakelen. De IB-er legt dan de hulpvraag neer bij de Bovenschoolse IB-er. Dit wordt alleen gedaan met toestemming van de ouders. Indien nodig wordt in overleg met de Bovenschoolse IB-er besloten de hulpvraag voor te leggen aan het Bovenschoolse Zorgteam. Het Zorgteam geeft vervolgens gerichte handelingsadviezen, maar kan ook adviseren dat specialistisch onderzoek is gewenst. Indien dit een onderzoek betreft dat uitgevoerd kan worden door de Orthopedagoog van Condor beslist het Zorgteam of een dergelijk onderzoek wordt toegekend. Het Zorgteam kan echter ook adviseren om externe hulp of onderzoek in te schakelen. In onderstaand schema worden deze stappen zichtbaar.

Zorggroep

9x Per jaar komen alle ib-ers, de bovenschoolse ib-er en de orthopedagoog van Condor bij elkaar onder leiding van de zorgdirecteur. Tijdens dit overleg komen de meer beleidsmatige onderwerpen met betrekking op de leerlingenzorg aan bod. Elk jaar worden de doelen hiervan vastgesteld in een bovenschools projectplan zorg.

Schema bovenschoolse zorgstructuur individuele leerling

Regionale Zorgstructuur

Sinds de invoering van Passend Onderwijs horen wij bij het Samenwerkingsverband Stromenland. Het Samenwerkingsverband is verdeeld in een aantal Ondersteuningsplatforms, waaronder het GHUM. Alle scholen van Stichting Condor (waaronder op Weg) vallen onder het ondersteuningsplatform GHUM.

Op het moment dat wij niet meer vanuit onze schoolse expertise hulp (basisondersteuning) kunnen bieden aan leerlingen, kan extra ondersteuning bij ondersteuningsplatform worden aangevraagd.

Wanneer sprake is van extra ondersteuning en hoe de route naar een aanvraag hiervoor verloopt, staat beschreven in het SchoolOndersteuningsProfiel (SOP).

Ook op het moment dat wij met extra ondersteuning een leerling niet meer kunnen bieden wat nodig is en gezocht moet worden naar een andere vorm van passend onderwijs, wordt samen met het ondersteuningsplatform gezocht naar een passende plek.

Regionale contacten

Schoolmaatschappelijk werk (NIM)

Wanneer leerlingen problemen hebben vanwege strubbelingen in de thuissituatie, bijvoorbeeld door scheiding of ziekte, of als ouders vragen hebben over opvoeden, dan kan contact worden gelegd met onze school maatschappelijk werkster vanuit het NIM. De ib-er en de schoolmaatschappelijk werkster hebben op regelmatige basis overlegmomenten. Via de leerkracht of ib-er kunnen ouders contact leggen met de schoolmaatschappelijk werkster.

GGD

Hetzelfde geldt voor contacten met de GGD.

De sociaal verpleegkundige van de GGD houdt een aantal malen per jaar spreekuur binnen onze school. Ouders zijn dan vrij om met vragen binnen te lopen. Ook per mail of telefoon kan er contact gezocht worden.

Sociaal team

Als er problemen spelen in de thuissituatie van leerlingen of als er op andere gebieden dan leren problemen zijn met leerlingen, kunnen deze ook worden ingebracht in het overleg van het sociaal team. Dit gebeurt met toestemming van ouders en wordt gedaan door de ib-er. Aan het sociaal team nemen diverse regionale zorg en onderwijsinstanties deel om met elkaar casuïstiek te bespreken en zorg te dragen voor korte lijnen tussen de verschillende betrokken instanties.